

ντιστάθμισμα¹. Έχουμε να κάμουμε με μια ουσιαστική διαφοροποίηση, που πέρα από την τεχνική ευρηματικότητα μαρτυρεί μια διαφορετική αντιληψία του κόσμου.

Στον Ελύτη λ.χ. και στο Ρίσο διακρίνεται η ομορφιά του κόσμου:

*Πινό νερό κόβω καρπό
χώνω το χέρι μου στις φυλλοσιές του ανέμου
Οι λ.μονιές αφεύρουνε τη γύρη της καλοκαιριάς
Τα πράσινα πουλιά σκίζουν τα όνειρά μου
Φεύγω με μια ματιά
ματιά πλατιά όπου ο κόσμος ξαναγίνεται:
άμορφος από την αρχή στα μέτρα της καρδιάς.*

(ΕΛΥΤΗΣ, *ΜΙΛΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ*, IV)
Κανένας δε θα κόβει το τραγούδι μας, Τραγουδάμε,
επιμένουμε: ο κόσμος είναι άμορφος.

Άμορφος, άμορφος, άμορφος. Και τραγουδάμε.

(ΡΙΣΟΣ, *ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ ΚΙ ΕΜΕΙΣ*, II, ΑΡΧΗ ΠΙΝΙΑ)

Οι μεταπολεμικοί ποιητές δεν τραγουδάνε. Έχουν μια εμπειρία του κόσμου τελείως διαφορετική. Μιλούν για «δύσπιστη ανούχη», «διψασμένη μέρα», «πικρό» ή «βραχνό» υφάνο», «αόματο φως», «πεθασμένη νύχτα» (Πατρίκιος), «στοχειωμένη βροχή» (Κύρου), «νύχτα ληστεμένη», «φως σκοτωμένο», «αναπότρεπτη αυγή» (Αλεξάνδρου), για «γχεμισμένες αψίδες του καλοκαιριού», «τανάλιες του ήλιου», υφάνο σαν «απέραντη λασπωμένη πεδιάδα» (Αναγνωστάκης), για «στρίγγλα αστροφεγγιά», «ήλιο-ρίδι μες στο τμήμα» (Κακκαβάτος), για «μαύρο περιδάλι», «μαύρο ήλιο», «ήλιο βρόχο», «φεγγαρία» που «ορλιάζαν» (Σαχτούρης), «πουλιά σα στάλες αίμα», ουρανό «ξερο μελάκι», «νύχτα

1. Το ίδιο περίπου ισχύει και για όσους αποτελούν εξαίρετες ανάμεσα στους πολιτικούς ποιητές αυτής της γενιάς.

γεμάτη εγκαίματα» (Σινόπουλος), εικόνες που αναποδογυρίζουν την παραδοσιακή αίσθηση της φύσης.

*Τώρα εγώ βλέπω το φεγγάρι
αυτό το απασμένο σταστικό*

παϊδά!

που ο Ιούλιος Βέρν

έλεγε κάποτε:

— Οι άνθρωποι θα το κατακρίσουν.

Βλέπω

αυτό το μεγάλο χιονισμένο φέετρο

που ρίχνουν κάθε μέρα με κρότο

πάνω του πρόκες

κι επιμένουνε

να τ'ονομάζουν

ΠΗ.

(ΣΑΧΤΟΥΡΗΣ, *Ο Άγριος Ώοφάρος... ΛΥΚΟΠΟΤΑΜΑΤΑ*)

— Κάποτε η σχέση με τη φύση παίρνει το σχήμα μιας ρητής αντίθεσης:

Τα ψυχρά δάχτυλα του φεγγαριού

με πιάνουν σφιχτά από το πηγούνι

μ' αναγκάζουν το κεφάλι

το στήθου πλάγια

ψάχνουν τα βουλιγμένα μάτια

του παγωμένου μου ύπνου (...)

Πρέπει να ειδοποιήσω

πως στρατολόγησαν το φεγγάρι

σε κάποια μυστική υπηρεσία.

(ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ, *Το φεγγάρι ΧΡΟΝΙΑ ΠΙΣ ΑΣΦΑΛΤΩ*)

σε ποια κατηγορία με το κεφάλι στ' ανοιχτά σαρόνια του ήλιου

χώρα και πόδια φανωμένα από τη λύσσα του ήλιου

(ΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, *Ο Επικός: Η ΝΥΧΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΛΙΣΗ*)

περνούν τις κινήσεις ενός ήλιου

που πέφτει την αυγή δίπλα στις μάντρες

επιμαρτώνοντας με φως

τις εκτελέσεις.

(ΑΜΕΣΑΝΑΓΟΥ, *Ποιητής: ΑΥΘΟΣ ΓΡΑΜΜΗ*)